

Analiza rynku turystycznego

Kanady

Opracowała:

Teresa Sip

AWF Kraków 2008

Turystyka i rekreacja

Grupa T2

Rozdział I Ogólne informacje o Kanadzie i jej mieszkańcach

Kanada (z ang. Canada) to państwo położone w Ameryce Północnej, rozciągające się od Oceanu Atlantyckiego na wschodzie do Oceanu Spokojnego na zachodzie i Oceanu Arktycznego na północy. Na południu i północnym zachodzie graniczy ze Stanami Zjednoczonymi. Powierzchnia Kanady (ląd oraz akweny słodkowodne) to ponad 9 984 670 km². Odległość między krańcem zachodnim i wschodnim to prawie 5 200 km, natomiast między północnym i południowym – 4 600 km. 7,6% powierzchni Kanady stanowią rzeki oraz jeziora (755.180 km²). Kraj ten jest drugim co do wielkości na świecie (po Rosji) rezerwuarem słodkiej wody. Obszar tundry arktycznej Kanady zajmuje ok. 2,3 mln km², co stanowi 23% powierzchni kraju. Natomiast na cele rolnicze wykorzystuje się 7% powierzchni Kanady. Lasy obejmują 4,45 mln km², a więc ponad 44% powierzchni kraju. Największym bogactwem naturalnym Kanady są zasoby świeżej wody (stanowią one 30% światowych zasobów).

Gęstość zaludnienia 3,2 osób/1 km², stawia Kanadę na ostatnim miejscu w grupie krajów uprzemysłowionych. Według najnowszych danych liczba ludności Kanady to 33,245,000. Jednym z elementów stałego wzrostu liczby ludności jest polityka imigracyjna stale prowadzona przez rząd Kanady (ok. 200-250 tys. imigrantów rocznie). Zaludnienie kraju jest nierównomierne. W dwóch prowincjach: Ontario i Quebec, żyje ponad 60% ogółu ludności, a 11 mln osób, a więc 35% wszystkich mieszkańców Kanady mieszka w trzech największych aglomeracjach miejskich: Toronto, Montreal i Vancouver. Warunki klimatyczne, przeszłość historyczna i silne wpływy amerykańskie zadecydowały o skupieniu ludności w wąskim pasie wzdłuż południowej granicy kraju. Około 90% ludności mieszka w strefie o szerokości 250 km wzdłuż granicy z USA.

Współczesne państwo kanadyjskie składa się z 10 prowincji oraz 3 terytoriów: Yukon, Northwest Territories i Nunavut. Yukon został wydzielony jako odrębna jednostka administracyjna w czasach gorączki złota na Alasce (w 1898 roku), aby zapewnić lepszą kontrolę nad złotonośnymi obszarami. Nunavut jest najmłodszą jednostką administracyjną, powstałą w dniu 1 kwietnia 1999 roku, jako ziemia "ludów północy" – Inuitów (zwanych w Polsce - Eskimosami).

Spółeczeństwo kanadyjskie jest społeczeństwem stosunkowo młodym. W latach 50-tych i 60-tych XX wieku w Kanadzie wystąpił wyż demograficzny, stąd w Kanadzie żyje najwięcej

mężczyzn w wieku 38 lat i ich liczba zbliża się do 9 tys. Najwięcej kobiet natomiast, jest w wieku 37 lat i liczebność ich jest podobna jak mężczyzn o rok starszych od siebie. Dokładną strukturę społeczeństwa według płci i wieku w roku 2001, oraz prognozę na roku 2041 przedstawia wykres nr1.

Kanadyjki żyją dłużej od Kanadyjczyków, czego dowodem jest wykres przedstawiający średnią długość życia społeczeństwa kanadyjskiego (wykres nr.2). Z roku na rok ta średnia wydłuża się i według prognoz ciągle będzie rosła. W roku 2001 wynosiła odpowiednio dla kobiet i mężczyzn, 83 lata i 76 lat.

Wykres 1 Struktura społeczeństwa kanadyjskiego wg płci i wieku

Chart 2

Population by age and sex, Canada, 2001 and 2041

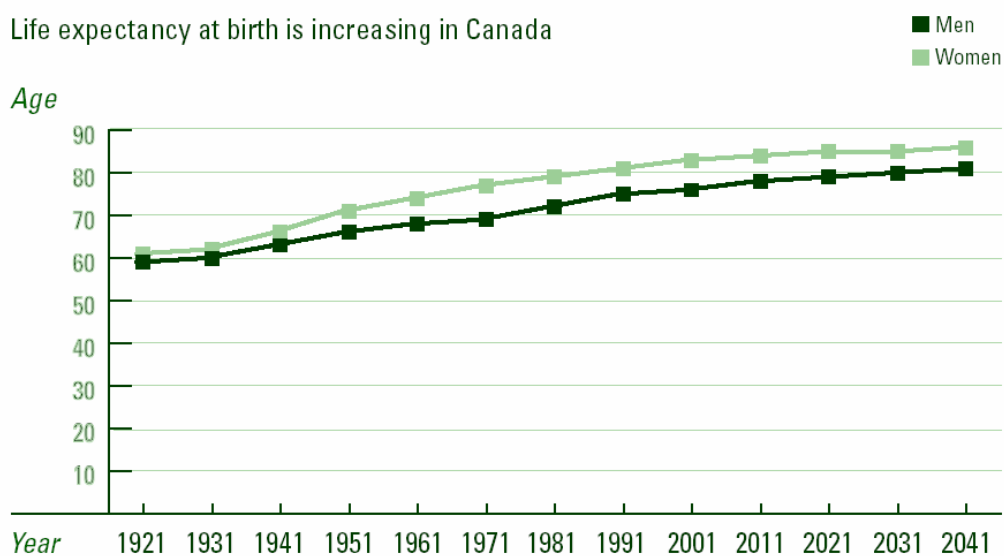

Source: See Appendix 1

Wykres 2 Średnia długość życia Kanadyjczyków

Chart 3

Life expectancy at birth is increasing in Canada

Source: See Appendix 1

Stopa bezrobocia w Kanadzie utrzymuje się na niskim poziomie. Średnio w całym kraju wynosi ok. 4,5%. Największy pułap osiąga w prowincji Ontario, tu aż 6,4 % i od jakiegoś czasu utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Dokładną charakterystykę siły roboczej w Kanadzie przedstawia poniższa tabela nr.1.

Tabela 1 Charakterystyka siły roboczej

Charakterystyka siły roboczej wg prowincji						
	Luty 2008	Marzec 2008	Luty - Marzec 2008	Marzec 2007 - Marzec 2008	Luty – Marzec 2008	Marzec 2007 - Marzec 2008
	Dane w tys.		Różnica w tys.		Zmiana w %	
Ontario						
Liczba ludności	10 448.3	10 459.9	11.6	141.3	0.1	1.4
Siła robocza	7 124.4	7 146.3	21.9	116.1	0.3	1.7
Zatrudnieni	6 690.0	6 688.2	-1.8	119.2	0.0	1.8

Pełen etat	5 495.1	5 470.6	-24.5	81.4	-0.4	1.5
Część etatu	1 194.9	1 217.6	22.7	37.8	1.9	3.2
Bezrobotni	434.4	458.0	23.6	-3.2	5.4	-0.7
Stopa bezrobocia	6.1	6.4	0.3	-0.2	...	...
Manitoba						
Liczba ludności	905.1	905.9	0.8	10.3	0.1	1.2
Siła robocza	627.8	630.1	2.3	9.5	0.4	1.5
Zatrudnieni	601.4	602.7	1.3	8.9	0.2	1.5
Pełen etat	489.1	494.0	4.9	21.4	1.0	4.5
Część etatu	112.3	108.7	-3.6	-12.5	-3.2	-10.3
Bezrobotni	26.4	27.4	1.0	0.7	3.8	2.6
Stopa bezrobocia	4.2	4.3	0.1	0.0	...	...
Saskatchewan						
Liczba ludności	760.7	762.2	1.5	14.0	0.2	1.9
Siła robocza	530.6	529.9	-0.7	6.1	-0.1	1.2
Zatrudnieni	509.0	508.2	-0.8	4.8	-0.2	1.0
Pełen etat	418.4	418.4	0.0	13.4	0.0	3.3
Część etatu	90.6	89.8	-0.8	-8.6	-0.9	-8.7
Bezrobotni	21.6	21.8	0.2	1.4	0.9	6.9
Stopa bezrobocia	4.1	4.1	0.0	0.2	...	...
Alberta						
Liczba ludności	2 775.8	2 779.2	3.4	63.3	0.1	2.3
Siła robocza	2 067.5	2 075.9	8.4	64.3	0.4	3.2
Zatrudnieni	1 994.9	2 004.5	9.6	65.2	0.5	3.4

Pełen etat	1 677.8	1 695.7	17.9	64.3	1.1	3.9
Część etatu	317.1	308.8	-8.3	0.9	-2.6	0.3
Bezrobotni	72.6	71.4	-1.2	-0.9	-1.7	-1.2
Stopa bezrobocia	3.5	3.4	-0.1	-0.2	...	...
British Columbia						
Liczba ludności	3 614.1	3 619.9	5.8	68.2	0.2	1.9
Siła robocza	2 402.5	2 422.2	19.7	67.1	0.8	2.8
Zatrudnieni	2 303.2	2 317.9	14.7	55.2	0.6	2.4
Pełen etat	1 835.0	1 843.7	8.7	52.3	0.5	2.9
Część etatu	468.2	474.2	6.0	2.9	1.3	0.6
Unemployment	99.3	104.4	5.1	12.0	5.1	13.0
Stopa bezrobocia	4.1	4.3	0.2	0.4	...	...

Źródło tabeli: www.statcan.ca

Produkt krajowy brutto „per capita” (z ang. The Gross Domestic Product GDP per capita) to jeden z podstawowych mierników dochodu narodowego stosowanych w rachunkowości narodowej. PKB opisuje zagregowaną wartość dóbr i usług finalnych wytworzonych na terenie danego kraju w określonej jednostce czasu. Kanada w latach 2002/2003 była w ścisłej 10-tce krajów, które wytworzyły największy GDP na świecie. GDP w latach 1997 - 2005 dla Kanady przedstawia Tabela nr.2.

Tabela 2 PKB per capita

<i>Rok</i>	<i>PKB (GDP) per capita w CAD</i>	<i>Miejsce w rankingu światowym</i>
1997	20 929.03	29
1998	20 064.51	30
1999	21 351.89	26
2000	23 219.54	19
2001	22 683.65	20

2002	29 784.45	7
2003	30 309.83	8
2004	30 534.13	19
2005	34 484.35	18

Źródło tabeli: www.nationmaster.com

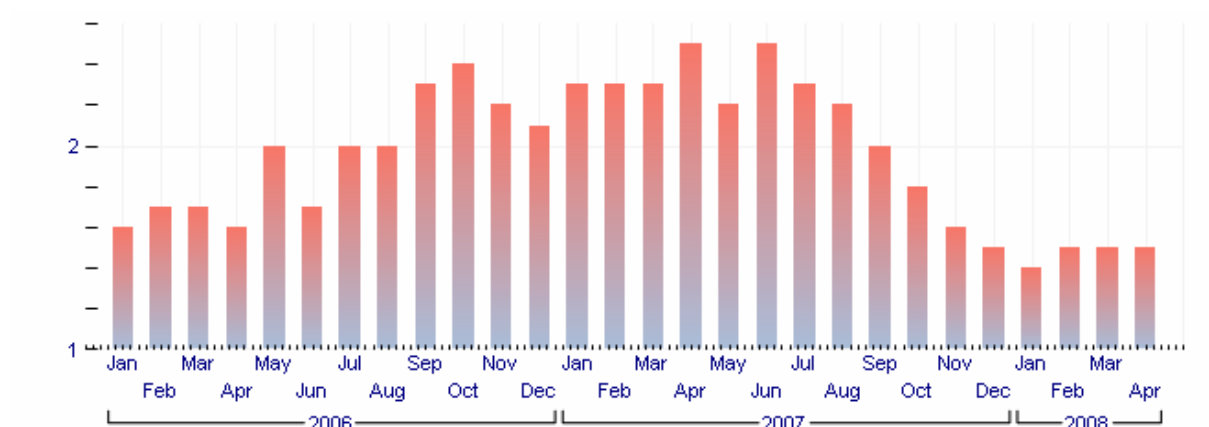
Inflacja to zjawisko monetarne wywołane szybszym przyrostem ilości pieniądza niż produkcji (obniżanie się siły nabywczej pieniądza). Na rynku obserwowana jest jako długotrwały wzrost średniego poziomu cen określonego koszyka dóbr. Inflację dla Kanady przedstawia tabela nr.3, oraz wykres nr.3

Tabela 3 Inflacja w Kanadzie w %

ROK	2006	2007	2008
Styczeń	1,60	2,30	1,40
Luty	1,70	2,30	1,50
Marzec	1,70	2,30	1,50
Kwiecień	1,60	2,50	1,50
Maj	2,00	2,20	
Czerwiec	1,70	2,50	
Lipiec	2,00	2,30	
Sierpień	2,00	2,20	
Wrzesień	2,30	2,00	
Październik	2,40	1,80	
Listopad	2,20	1,60	
Grudzień	2,10	1,50	

Źródło tabeli: www.tradingeconomics.com

Wykres 3 Inflacja w Kanadzie

Źródło wykresu: www.tradingeconomics.com

KILKA NAJWAŻNIEJSZYCH INFORMACJI W SKRÓCIE:

Powierzchnia Kanady: 9 984 670 km²

Ludność Kanady: 33 245 000 osób (2008 r.)

Gęstość zaludnienia: 3,2 osoby/km²

Stolica: Ottawa

Języki urzędowe: angielski, francuski

Waluta: dolar kanadyjski – CAD

Stopa bezrobocia: 4,5% (Marzec 2008 r.)

PKB per capita: 34 484.35 CAD (2005 r.)

Inflacja: 1,5 % (Kwiecień 2008 r.)

Rozdział II Atrakcje turystyczne Kanady

Na obszarze Kanady można wyróżnić 6 regionów turystycznych: Atlantycki, Ouebec, Ontario, Prerii, Kordylierów i Północny.

Region Atlantycki obejmuje prowincje: Nową Fundlandię, Nową Szkocję, Nowy Brunswik i Wyspę Księcia Edwarda. Północna i zachodnia część regionu jest wyżynna (Appalachy Północne), na pozostałym obszarze dominują niziny. Linia brzegowa jest silnie rozczłonkowana (liczne fiordy i zatoki z plażami).

Głównym ośrodkiem gospodarczym i turystycznym regionu jest Halifax położony na wschodnim wybrzeżu Nowej Szkocji. Na Wzgórzu Cytadeli znajduje się punkt widokowy na miasto, założone w 1749 r. (zabudowa głównie z przełomu XIX i XX w.). Duże tradycje historyczne ma St. John's na Nowej Fundlandii — jedno z najstarszych miast północnoamerykańskich (założone przez Francuzów w 1583 r.), a także Louisbourg na wyspie Cape Breton, z największą w Kanadzie zrekonstruowaną osadą francuską z XVIII w. Pozostałości starego osadnictwa francuskiego zachowały się w Annapolis Valley, Caraquet (stara wieś z 1757 r.) i Village Historique Acadien (skansen z okresu 1780-1880 r.). Osadnictwo szkockie przetrwało w wielu miejscowościach Nowej Szkocji. Szczególną sławą cieszy się Cavendish na Wyspie Księcia Edwarda, w którego pobliżu znajduje się dom z końca XIX w., znany jako dom Ani z Zielonego Wzgórza — bohaterki powieści Lucy Maud Montgomery, a także Charlottetown.

Ze względu na zimne wody oceaniczne oraz częste mgły, uprawianie kąpieli morskich w omawianym regionie jest ograniczone głównie do południowego wybrzeża Zatoki Św. Wawrzyńca i Wyspy Księcia Edwarda (ośrodek turystyczny w Cavendish), co wiąże się z oddziaływaniem ciepłego Prądu Zatokowego. Większość nadmorskich miejscowości ma charakter wsi rybackich i jest licznie odwiedzana przez turystów głównie dzięki walorom widokowym. Należą do nich m.in. Peggy's Cove, Chester, Ross Farm, Mahone Bay, Lunenburg i St. Andrews. Atrakcję turystyczną stanowią parki narodowe, zwłaszcza Gros Morne, Terra Nova, Cape Breton Highlands, Salmonier oraz Prince Edward Island.

Quebec - region ten obejmuje prowincję Quebec, która zajmuje większą część półwyspu Labrador (wraz z jego nasadą) oraz południowo-wschodnią część doliny rzeki Św. Wawrzyńca. Przeważa tu krajobraz wyżynny (tarcza kanadyjska), tylko na północnym wybrzeżu występują niziny. Około 4/5 ludności stanowią Kanadyjczycy pochodzenia

francuskiego. Głównymi miastami regionu, a zarazem największymi ośrodkami ruchu turystycznego są Quebec i Montreal.

Quebec — stolica prowincji — leży w górnej części estuarium rzeki Św. Wawrzyńca. Został założony przez de Champlaina w 1608 r. na terenie wioski indiańskiej. Wkrótce stał się ośrodkiem francuskiej kultury i handlu, a od 1663 r. oficjalną stolicą kolonii francuskiej — Nowej Francji. W 1759 r. został zdobyty przez Anglików. W okresie od 1851-55 i 1859-67 r. był stolicą Kanady. Jest podobny do starych miast europejskich (znajdują się w nim m.in. mury obronne). Do najważniejszych zabytków należą: cytadela (pierwsza połowa XIX w.) oraz budowle Starego Górnego Miasta (Old Upper Town) i Starego Dolnego Miasta (Old Lower Town), zwłaszcza ratusz - (pierwsza połowa XIX w.), bazylika Notre Dame (XVII w. klasztor Św. Urszuli i seminarium, XVII w. katedra Trójcy Świętej (początek XIX w.) i kościół Notre Dame des Victories (XVII w.) oraz hotel Chateau de Frontenac (XIX w.). W Parc d'Esplanade odbywają się każdego roku główne imprezy zimowego karnawału, trwającego 10 dni (festiwal podobny do Mardi Gras w Nowym Orleanie).

Montreal — położony na wyspie Montreal, przy ujściu rzeki Ottawa do rzeki Św. Wawrzyńca, jest głównym ośrodkiem przemysłowym, handlowym, finansowym i kulturalnym Kanady. Około 70% mieszkańców jest pochodzenia francuskiego. W czasach poprzedzających kolonizację europejską tutejsze tereny należały do indiańskich szczepów Algonkinów, Huronów i Irokezów. W 1642 r. misjonarze francuscy założyli tu misję, wokół której rozwinęło się miasto (do 1700 r. Ville-Marie de Montreal). Stanowiło ono ważny ośrodek handlu futrami i zaopatrzenia traperów. W 1760 r. Montreal zdobyli Anglicy. Prawa miejskie uzyskał w 1832 r., a w okresie 1844-49 r. był siedzibą rządu kanadyjskiego. Szybki rozwój miasta nastąpił pod koniec XIX w. Towarzyszyło mu osiedlanie się napływowej ludności z krajów europejskich, zwłaszcza Żydów. W 1967 r. zorganizowano w Montrealu światową wystawę osiągnięć nauki i techniki, a w 1976 r. odbyły się tu igrzyska olimpijskie. Nad miastem dominuje wzgórze Mont Royal, na którym założono wielki park. Między nim a Rzeką Św. Wawrzyńca leży śródmiejska dzielnica usługowo-handlowa. Znajdują się tu liczne zabytki, m.in. seminarium St. Sulpice (koniec XVII w.), neogotycka katedra Notre Dame (XIX w.), kościół Notre Dame de Bonsecours oraz domy i budowle użyteczności publicznej z XVIII - XIX w. (np. Calvet House, Chateau de Ramezay, dawna rezydencja gubernatora). Mieści się tu również Uniwersytet McGilla — jeden z czołowych uniwersytetów Kanady. Atrakcją Montrealu są muzea i galerie sztuki (zwłaszcza Muzeum Sztuki Ludowej, Galeria Sztuk Pięknych), a także miejscowe metro, które pełni funkcję rozległego, podziemnego miasta, tętniącego życiem nawet w okresie miesięcy zimowych.

Obszarem o dużych walorach wypoczynkowych są Góry Laurentyńskie (Laurentides) — górzyste tereny położone na północ od Montrealu i Ouebecu. Do znanych stacji narciarskich i ośrodków sportów wodnych (liczne jeziora) należą tu m.in. Mont-Gabriel, Mont Tremblant, Sainte Agathe des Monts. Atrakcyjnym krajobrazem odznaczają się okolice fiordu Saguenay oraz klifowe wybrzeża półwyspu Gaspé. W północno-wschodniej jego części znajduje się park narodowy Forillon. Głównym ośrodkiem ruchu turystycznego jest nadmorska miejscowość Perce.

W skład regionu Ontario wchodzi obszary prowincji Ontario — w większości wyżynne, zajmują środkową część Kanady, od Wielkich Jezior na południu po Zatokę Hudsona na północy. Zamieszkuje je ludność głównie pochodzenia anglosaskiego - - potomkowie „lojalistów”

ze Stanów Zjednoczonych i emigrantów z Wysp Brytyjskich, zwłaszcza Irlandii. Ontario jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem Kanady, a jego południowe obszary stanowią najsilniej zurbanizowane tereny w kraju. Do głównych ośrodków miejskich należą Toronto i Ottawa.

Toronto — położone nad Jeziorem Ontario, jest największym miastem Kanady oraz jednym z jej głównych ośrodków przemysłowych, handlowych, komunikacyjnych i kulturalnych. W XVII w. istniała tu osada Indian Irokezów, która w 1720 r. została przekształcona przez Francuzów w faktorię handlu futrami i misję. W 1793 r. osiedle to (pod nazwą York) zostało stolicą Górnej Kanady, a następnie w 1867 r. — stolicą prowincji Ontario (zmieniając w 1834 r. nazwę na Toronto). W 1904 r. wielki pożar zniszczył znaczną część miasta. Jego odbudowie towarzyszył intensywny napływ imigrantów, głównie z krajów anglosaskich. Wśród licznych monumentalnych budowli na szczególną uwagę zasługuje zbudowana w 1975 r. wieża radiowo-telewizyjna CNN Tower, będąca najwyższym tego typu obiektem na świecie (533 m wys.). W szczytowej części znajduje się restauracja i punkt widokowy. Zainteresowanie budzą również budowle reprezentacyjne z XIX i XX w., m.in. parlament, uniwersytet i ratusz. Toronto ma liczne muzea i galerie sztuki. Cenne eksponaty znajdują się zwłaszcza w The Royal Ontario Museum (dzieła sztuki chińskiej, egipskiej, greckiej i rzymskiej, kolekcja wyrobów indiańskich i eskimoskich) oraz Art Gallery of Ontario (zbiory malarstwa od XIV w., kolekcja rzeźb współczesnych). Atrakcję turystyczną stanowi Black Creek Pioneer — skansen budownictwa wiejskiego z XIX w., a także park wypoczynkowy Ontario Place (40 ha pow.), ogród zoologiczny oraz Wonderland — kanadyjski Disneyland, zbudowany w 1981 r. W Toronto odbywają się corocznie liczne

imprezy folklorystyczne. Szczególną sławą cieszy się Mariposa — festiwal muzyki ludowej oraz Carabama — indiańskie święto ludowe.

Ottawa — leży nad rzeką Ottawą, przy ujściu rzek Rideau i Gatineau. Powstała w 1826 r. jako osada wojskowa (od 1850 r. miasto). W 1854 r. otrzymała obecną nazwę, a w 1858 r. została stolicą Kanady. Główną arterią wodną miasta jest kanał Rideau, łączący rzekę Ottawę z jeziorem Ontario. Wśród obiektów architektury na szczególną uwagę zasługuje zespół neogotyckich gmachów parlamentu (1859-75 r., rozbudowany w 1916 r.) oraz neoklasycystyczne budynki National Research Council i Rideau Hall. Słynne są: miejscowe muzea sztuki, zwłaszcza Narodowa Galeria Kanady (dzieła twórców europejskich i północnoamerykańskich, m.in. prace Grupy Siedmiu), Narodowe Muzeum Kanady, Narodowe Muzeum Nauki, Kanadyjskie Muzeum Wojny i Kanadyjskie Muzeum Narciarstwa; imprezy organizowane w Narodowym Centrum Kultury. Wielkim wydarzeniem w życiu Ottawy jest Święto Wiosny — festiwal folklorystyczny, obchodzony w maju każdego roku. Miasto jest wówczas udekorowane kwiatami — głównie tulipanami dostarczonymi z Holandii. Jedną z największych atrakcji turystycznych omawianego regionu, a także całej Kanady, jest zachodnia część wodospadu Niagara, zwana Canadian Falls lub Horseshoe Falls. Głównym centrum ruchu turystycznego jest tu miejscowość Niagara Falls.

Do licznie odwiedzanych miast należy też Stratford — słynne dzięki organizowanym w nim festiwalom szekspirowskim, Kingston - zabytki architektury wiktoriańskiej z pierwszej połowy XIX w. oraz Marrisburg — rekonstrukcja osady z XIX w.

Region Ontario ma dogodne warunki do rozwoju narciarstwa, turystyki pieszej oraz sportów wodnych. Jest również interesujący dla miłośników przyrody, głównie dzięki licznym terenom chronionej fauny i flory (parki narodowe Georgian Bay Islands, Point Pelee, Pukaskwa oraz prowincjonalne Algonquin, Ouetico i in.). Na jego atrakcyjność wpływa także wyjątkowy koloryt krajobrazów w porze jesiennej, związany z czerwienią liści klonów.

Region Prerii obejmuje prowincje Manitoba, Saskatchewan oraz większą część Alberty. Przeważającym typem krajobrazu są tu płaskie lub faliste równiny, pokryte na północy lasem i tundrą, na południu zaś zajęte przez pola uprawne, które zastąpiły niemal całkowicie naturalną roślinność stepową. Krajobraz urozmaicają liczne jeziora polodowcowe (Winnipeg, Athabaska, Winnipegosis, Jezioro Reniferowe, Saskatchewan i in.). Prerie odznaczają się silnie zróżnicowaną strukturą etniczną ludności. Oprócz Anglików, Irlandczyków i Szkotów mieszkają tu pokaźne grupy Niemców, Ukraińców, Skandynawów, Holendrów i Polaków.

Penetracja turystyczna omawianego regionu jest w znacznym stopniu uwarunkowana

istnieniem połączeń komunikacyjnych, które w północnej jego części są niemal wyłącznie ograniczone do transportu lotniczego. Większe skupiska ludności miejskiej powstały w południowej części regionu i leżą przy rody. Do licznie odwiedzanych należą m.in. Glacier⁴, Banff, Jasper, Yoho, Kootenay, Mount Revelstoke, Waterton Lakes i Nahanni⁵. Między parkami Banff a Jasper biegnie Banff-Jasper Highway — droga krajobrazowa prowadząca przez szczególnie malownicze rejony Gór Skalistych. Z walorów widokowych słynie również Alaska Highway. Droga ta zaczyna się w Dawson Creek i na terytorium Kanady kończy w parku narodowym Kluane w Górach Św. Eliasza. Górski krajobraz Kordylierów urozmaicają liczne jeziora polodowcowe i głębokie doliny rzeczne mające często charakter kanionów. Znane są zwłaszcza kaniony w parku narodowym Nahanni, w górach Mackenzie oraz kaniony rzek Fraser i Thompson w Górach Nadbrzeżnych. Słynna jest także dolina Okanagan (południowa część Kolumbii Brytyjskiej), w której leżą liczne rezerваты Indian⁶ oraz Skeena (środkowa część Gór Nadbrzeżnych), stanowiąca w przeszłości ważny szlak handlowy. Spotkać tu można liczne totemy indiańskie (w miejscowościach: Ksan, Kitwanga, Kispiox i innych.). Region odznacza się szczególnie dogodnymi warunkami do rozwoju turystyki zimowej, zwłaszcza narciarstwa. Do głównych ośrodków sportów zimowych należą: Banff, Jasper, Revelstoke, Golden i Kimberley. Dzięki ocieplającym wpływom Prądu Północnopacyficznego możliwe jest również zażywanie kąpieli morskich. Większość nadmorskich miejscowości wypoczynkowych leży w południowej części wybrzeża. Należą do nich m.in. Victoria — stolica Kolumbii Brytyjskiej, Parksville i Qualicum Beach. Zainteresowaniem turystów cieszą się także miejscowości położone w najdalej na północ wysuniętej części Kordylierów, wśród nich m.in. Dawson — miasto z okresu gorączki złota⁸ oraz Whitehorse — znane głównie dzięki unikatowej budowli jaką jest miejscowa katedra drewniana Old Log Church wzniesiona w 1900 r.

Region Północny obejmuje kontynentalną i wyspiarską część Terytoriów Północno-Zachodnich. Odznacza się surowym klimatem, który stanowi główny czynnik ograniczający jego aktywizację gospodarczą i penetrację turystyczną. Jest to kraina prawie nie zamieszкана. Wśród żyjącej tu ludności (kilkadziesiąt tysięcy osób) większość stanowią Eskimosi i Indianie.

Stolicą regionu jest Yellowknife, będące także bazą wypadową dla wycieczek turystycznych (głównie samolotowych) do odległych rejonów kanadyjskiej Arktyki. Samolotowe podróże turystyczne są również organizowane z Frobisher Bay, które leży w

południowej części Ziemi Baffina. Ich celem jest zwłaszcza park narodowy Auyuittuq, położony we wschodniej części wyspy.

Rozdział III Dostępność komunikacyjna

Kanada pod względem dostępności komunikacyjnej nie ma nic do zarzucenia. Ilość autostrad jest duża (Tabela nr.4), i drogi są w bardzo dobrym stanie technicznym. Narodowych lotnisk jest bardzo dużo bo, aż 29 (Tabela nr.5), więc z dostępem lotniczym także nie ma problemu. Niestety połączeń lotniczych z Polską jest niewiele. Bezpośrednio do Kanady latają jedynie samoloty z lotniska Okęcie do Toronto, tylko w okresie od 30 marca do 24 października (dokładniejszy plan lotów przedstawia tabela nr 6). Z innymi kanadyjskimi miastami Polska połączeń lotniczych nie ma. Jediną nadzieją na dostanie się do Kanady są rejsy z przesiadkami, bądź samoloty czarterowe.

Tabela 4 Długość autostrad w Kanadzie

<i>Rok</i>	<i>Długość autostrad w km</i>
1991	15 516
1992	15 983
1993	15 983
1994	15 983
1995	15 983
1996	15 983
1997	15 983
1998	15 983
1999	15 983
2000	15 983
2001	16 600
2002	16 900
2003	16 900
2004	16 900
2005	16 900

Źródło tabeli: www.swivel.com

Tabela 5 Międzynarodowe lotniska w Kanadzie

<i>Nazwa lotniska</i>	<i>Położenie</i>	<i>Prowincja</i>
Abbotsford	Abbotsford	British Columbia
Calgary International	Calgary	Alberta

Airport		
Coutts/Ross International Airport	Coutts	Alberta
Cranbrook/Canadian Rockies International Airport	Cranbrook	British Columbia
Del Bonita/Whetstone International Airport	Del Bonita	Alberta
Dunseith/International Peace Garden Airport	International Peace Garden	Manitoba/North Dakota
Edmonton International Airport	Edmonton Capital Region	Alberta
Gander International Airport	Gander	Newfoundland and Labrador
Greater Moncton International Airport	Moncton	New Brunswick
Halifax International Airport	Halifax Regional Municipality	Nova Scotia
Hamilton/John C. Munro International Airport	Hamilton	Ontario
Kelowna International Airport	Kelowna	British Columbia
London International Airport	London	Ontario
Montréal-Mirabel International Airport	Montreal	Quebec
Montréal-Pierre Elliott Trudeau International Airport	Montreal	Quebec
Ottawa Macdonald-Cartier International Airport	Ottawa	Ontario
Québec/Jean Lesage	Quebec City	Quebec

International Airport		
Regina International Airport	Regina	Saskatchewan
Region of Waterloo International Airport	Regional Municipality of Waterloo	Ontario
Rivière Rouge/Mont-Tremblant International Inc Airport	Mont-Tremblant	Quebec
Saskatoon/John G. Diefenbaker International Airport	Saskatoon	Saskatchewan
St. John's International Airport	St. John's	Newfoundland and Labrador
Thunder Bay International Airport	Thunder Bay	Ontario
Toronto Pearson International Airport	Toronto	Ontario
Vancouver International Airport	Vancouver	British Columbia
Vancouver International Water Aerodrome	Vancouver	British Columbia
Victoria International Airport	Victoria	British Columbia
Whitehorse International Airport	Whitehorse	Yukon
Winnipeg James Armstrong Richardson	Winnipeg	Manitoba

Źródło informacji z tabeli: www.worldaerodata.com

Tabela 6 Połączenia lotnicze Polska – Kanada

Połączenia lotnicze Warszawa - Toronto	
Dni tygodnia	Okres lotów
Środa, sobota	02 kwiecień – 19 kwiecień 8 październik – 25 październik
Wtorek, środa, sobota	23 kwiecień – 31 maj
Poniedziałek, środa, sobota	02 czerwiec – 11 czerwiec
Poniedziałek, środa, czwartek, sobota	12 czerwiec – 18 wrzesień
Poniedziałek, środa, sobota	20 wrzesień – 29 wrzesień
Wtorek, środa, sobota	30 wrzesień – 04 październik
Piątek, niedziela	30 marzec – 04 maj 26 wrzesień – 24 październik
Czwartek, piątek, niedziela	16 maj – 25 maj
Poniedziałek, piątek, niedziela	26 maj – 01 czerwiec
Wtorek, piątek, niedziela	03 czerwiec – 23 wrzesień

Źródło: www.lotnisko-chopina.pl

Rozdział IV Rynek recepcji turystycznej

Kanada plasuje się w czołówce krajów najczęściej odwiedzanych przez turystów zagranicznych. Notuje rocznie ponad 18 milionów przyjazdów turystów zagranicznych (Tabela nr.7), co daje jej 12 miejsce w światowym rankingu. Niestety liczba turystów zagranicznych odwiedzających Kanadę spada. W porównaniu z rokiem 2000 jest to spadek, aż o 1,4 milionów przyjazdów. Turyści jednak zostawiają w tym pięknym kraju coraz więcej pieniędzy. W 2005 roku zagraniczni turyści zasilili gospodarkę Kanady o 13,6 miliardów dolarów (Tabela nr.8), co również uplasowało Kanadę na dobrym 12 miejscu w skali całego świata.

Tabela 7 Ilość przyjazdów turystów zagranicznych

Kraj	źródło danych	Liczba przyjazdów w mln.				
		1995	2000	2004	2005	2006
Kanada	TF	19,4	19,6	19,1	18,8	18,2

Źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO): www.world-tourism.org

Tabela 8 Dochody z turystyki przyjazdowej w miliardach USD

Kraj	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Kanada	10,8	10,6	10,7	10,5	12,9	13,6

Źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO): www.world-tourism.org

Do Kanady najwięcej turystów zagranicznych przejeżdża ze Stanów Zjednoczonych (Tabela nr.9), i w roku 2006 liczba podróży turystów z USA sięgnęła aż 13 856 tysięcy, a turyści ze Stanów zostawali w Kanadzie średnio przez 4 noce. Drugie miejsce w rankingu krajów pochodzenia turystów zagranicznych odwiedzających Kanadę zajmuje Wielka Brytania. Turyści z tego kraju w roku 2006 podróżowali do Kanady 842 tysiące razy i spędzali w niej średnio 13 dni. Na trzecim miejscu uplasowali się Japończycy, podróżowali 364 tysiące razy, średnio na 11 dni. Ta duża różnica ilości czasu spędzanego na zwiedzanie Kanady między turystami z USA a turystami m. in. z Wielkiej Brytanii i Japonii, ma związek

z ogromną odległością jaką muszą przebyć turyści z Europy czy Azji, by dostać się do Kanady.

Tabela 9 15-tka najważniejszych krajów emitujących turystów do Kanady w 2006 roku

Travellers to Canada by country of origin, top 15 countries of origin (2006)			
2006			
Podróże z noclegiem			
	Podróże	Noce	Wydatki w Kanadzie
	W tysiącach		W milionach \$ kanadyjskich
Kraj pochodzenia			
USA	13,856	55,295	7 271
Wielka Brytania	842	10,598	1 148
Japonia	364	4,061	493
Francja	361	5,705	464
Niemcy	298	4,594	407
Meksyk	202	4,004	274
Korea Południowa	189	4,192	270
Australia	178	2,238	278
Chiny	139	4,007	257
Holandia	118	1,728	142
Indie	108	2,423	100
Hong Kong	107	1,707	118
Taiwan	93	1,352	98
Szwajcaria	92	1,519	157
Włochy	88	1,151	78
1. May include more than one country. 2. Source: Statistics Canada, Culture, Tourism and the Centre for Education Statistics. Last modified: 2007-08-29.			

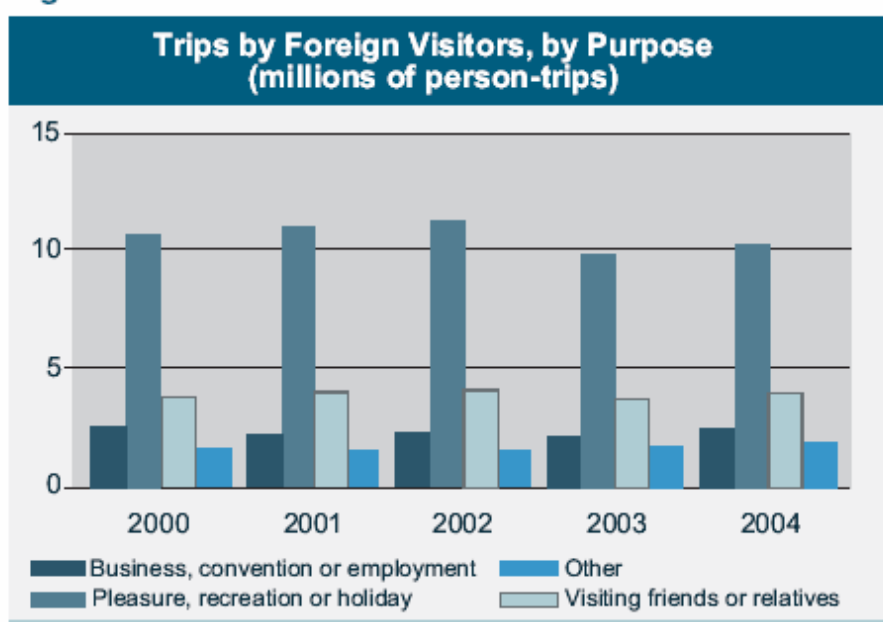
Źródło: www.statcan.ca

Turyści odwiedzający Kanadę przyjeżdżają najczęściej w celu spędzenia miło czasu, dla rozrywki, rekreacji – na wakacje. W roku 2004 tego typu przyjazdów było ponad 10

milionów, o ok. 1 milion więcej niż w roku poprzednim, lecz o ponad 1 milion mniej niż w roku 2002. Spadek ten wiąże się z ogólnym spadkiem liczby podróżujących do Kanady. Innymi celami przyjazdów do Kanady są odwiedziny krewnych i znajomych – tego typu wyjazdów było w 2004 roku ok. 4 milionów, natomiast ok. 2,5 miliona turystów przybywa w celach biznesowych (Wykres nr.4)

Wykres 4 Cele przyjazdów turystów zagranicznych do Kanady

Figure 5a

Source: International Travel 2003 and 2004, Statistics Canada

Tabela 10 Wydatki w Kanadzie z podziałem wg rynków

Table 4

In Canada Spending by Markets					
2004	Spending in Canada '000,000	Person trips '000,000	Person nights '000,000	Average spending per trip	Average spending per night
Same day					
U.S.	\$1,258.0	19.50	—	\$64	—
Europe	\$3.4	0.12	—	\$25	—
Asia	\$4.6	0.12	—	\$38	—
Domestic	\$5,909.0	86.4	—	\$68	—
One or more nights					
U.S.	\$8,168.0	15.1	60.7	\$541	\$134
Europe	\$2,822.0	2.1	30.8	\$1,349	\$92
Asia	\$1,594.0	1.2	20.4	\$1,379	\$78
Domestic	\$23,799.0	88.7	—	\$268	—

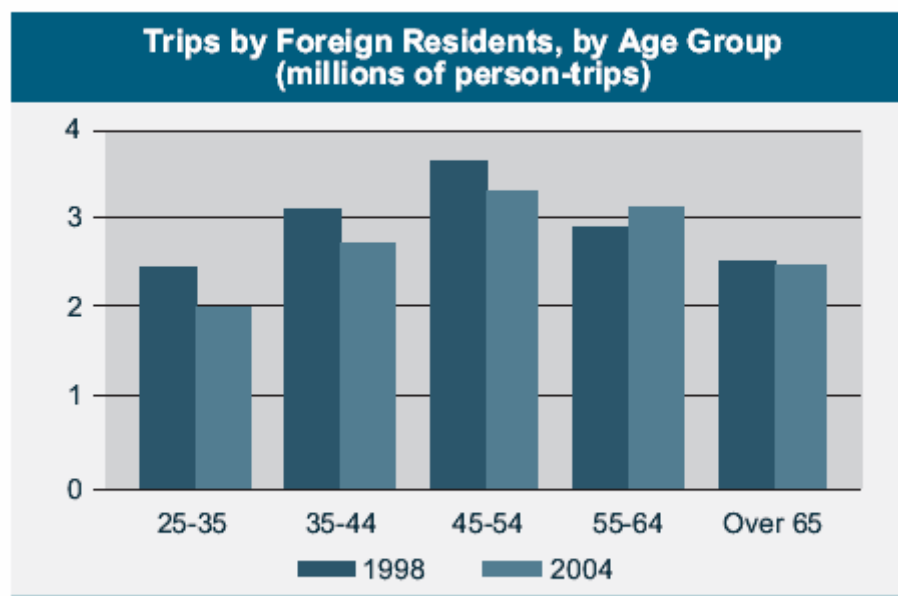
Source: Statistics Canada, International Travel Survey,
Canadian Travel Survey

Najwięcej pieniędzy w sumie w Kanadzie zostawiają turyści krajowi ponieważ jest ich najwięcej (Tabela nr.9). Jeśli przyrzeć się jednak bliżej, widać iż na jedną podróż najwięcej wydają turyści z Azji, natomiast na noclegi nie szczędzą turyści ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Turyści zagraniczni są bardzo zróżnicowani pod względem wiekowym. W 2004 roku podobnie jak w roku 1998 dominowali turyści w wieku 45-54 lat i było ich ok. 3.2 milionów. Niewiele mniej turystów, bo ok. 3.1 miliona, w roku 2004 było w wieku 55-64 lat, lecz w roku 1998 drugą co do liczebności grupą turystów byli ludzie w wieku 35-44 lat. Z badań tych wynika, że najwięcej turystów odwiedzających Kanadę to ludzie urodzeni w latach 1940-1960. Najmniej obcokrajowców podróżujących do Kanady to ludzie w wieku 25-35 lat (Wykres nr.5).

Wykres 5 Przyjazdy turystów zagranicznych wg wieku

Figure 6

Source: International Travel 2003, Statistics Canada

Rozdział V Rynek emisji turystycznej

Ogólna liczba wyjazdów Kanadyjczyków w 2004 roku to 216,9 milionów (Tabela nr.11), z czego najwięcej to podróże krajowe. Na podróże krajowe Kanadyjczycy wydają także najwięcej pieniędzy, bo było to w 2004 roku aż 29 700 milionów dolarów. Podróże zagraniczne Kanadyjskich obywateli to przede wszystkim wyjazdy do sąsiednich Stanów Zjednoczonych. Inne zagraniczne wyjazdy, w porównaniu do podróży do USA, to mała część, zaledwie 13,6% wszystkich wyjazdów zagranicznych. Wiąże się to z charakterystycznym położeniem Kanady na mapie świata – praktycznie cały kontynent Ameryki Północnej zajmowany jest przez Kanadę oraz USA, przez co wszelkie wyjazdy zagraniczne to także wyjazdy na inny kontynent. Fakt ten wpływa na ceny podróży, a więc i także na ich ilość.

Za granicą Kanadyjczycy wydali w roku 2004, 18 800 milionów dolarów, spędzając poza granicami swego kraju 204,7 milionów nocy. W porównaniu z rokiem 2003 liczba wszystkich podróży wzrosła o 2,6%, natomiast liczba podróży zagranicznych do krajów innych niż Stany Zjednoczone aż o 13,1%. Liczby te wskazują na to, iż Kanadyjczycy interesują się turystyką w znacznym stopniu, a zainteresowanie to z roku na rok jeszcze wzrasta.

Podróże krajowe Kanadyjczyków możemy podzielić na podróże wewnątrz prowincji zamieszkania i podróże poza swoją prowincją zamieszkania. Zdecydowanie więcej jest tych pierwszych (Tabela nr.12). Aż 153,5 milionów podróży, to wyjazdy niezbyt dalekie, mieszczące się w granicach prowincji, w której zamieszkują turyści. Tylko nieco ponad 14% wyjazdów, to podróże poza granice prowincji swojego stałego miejsca zamieszkania. Proporcje te jednak pomału zmieniają się. W porównaniu z rokiem 2003 większą zmianę zanotowano w podróżach poza prowincjonalnych, było to odpowiednio dla wyjazdów wewnątrz prowincji i poza prowincjonalnych, 1,5% i 2,9%. Najczęściej odwiedzaną prowincją jest Ontario, które w roku 2004 zanotowało na swoim terenie 65,3 miliona podróży. Drugie miejsce zajął Quebec z 48,5 milionami podróży. Do tych właśnie prowincji przyjeżdża także najwięcej turystów z innych regionów kraju (Tabela nr.13).

Tabela 11 Podróże w Kanadzie i podróże Kanadyjczyków w 2004 roku, oraz wydatki na turystykę

Trips in Canada and trips by Canadian residents, 2004

	Person-trips		Person-nights		Expenses	
	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004
	millions	% change	millions	% change	billions of dollars	% change
Total trips by Canadian residents¹	216.9	2.6	487.5	5.9	48.5	7.1
In Canada	175.1	1.6	282.8	2.0	29.7	4.4
Outside Canada	41.8	6.5	204.7	11.8	18.8	11.8
To the United States	36.0	5.6	107.1	10.0	10.0	8.6
To overseas countries	5.7	13.1	97.7	13.9	8.8	15.7
Total trips in Canada¹	213.9	1.3	406.2	5.5	44.5	7.3
Canadian residents	175.1	1.6	282.8	2.0	29.7	4.4
Foreign residents	38.8	-0.1	123.4	14.6	14.8	13.5
United States residents	34.6	-2.5	60.7	7.1	9.4	8.7
Overseas residents	4.2	24.3	62.7	23.0	5.4	22.8

1. The total may not add up due to rounding.

Sources: International Travel Survey and Canadian Travel Survey.

Tabela 12 Podróże krajowe Kanadyjczyków z podziałem na wewnątrz prowincji i poza swoją prowincją

Trips by Canadian residents in Canada, 2004

	Total trips		Intraprovincial trips		Interprovincial trips	
	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004
	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change
Total trips¹	175.1	1.6	153.5	1.5	21.6	2.9
Same-day trips	86.4	0.6	82.1	0.6	4.3	0.6
Overnight trips	88.7	2.7	71.4	2.5	17.3	3.5

1. The total may not add up due to rounding.

Source: Canadian Travel Survey.

Tabela 13 Prowincje kanadyjskie wg liczby przyjazdów

Province of destination of domestic trips, 2004

	Total trips		Intraprovincial trips		Interprovincial trips	
	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004
	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change
Canada^{1,2}	175.1	1.6	153.5	1.5	21.6	2.9
Newfoundland and Labrador	3.1	-4.0	2.8	-2.6	0.3	-14.7
Prince Edward Island	0.9	1.6	0.3	2.3	0.6	1.1
Nova Scotia	7.1	-1.4	5.7	-1.4	1.3	-1.1
New Brunswick	5.0	-10.2	3.8	-11.9	1.3	-4.9
Atlantic provinces	16.1	-4.7	12.7	-4.9	3.4	-3.6
Quebec	48.5	2.7	43.7	2.7	4.7	3.0
Ontario	65.3	5.0	59.7	4.6	5.6	10.1
Manitoba	6.0	1.2	5.0	-0.7	1.0	11.7
Saskatchewan	7.5	0.5	6.2	1.9	1.2	-5.9
Alberta	15.9	0.7	13.1	0.3	2.8	3.0
Prairie provinces	29.4	0.8	24.3	0.5	5.0	2.3
British Columbia	15.7	-6.0	13.0	-6.8	2.7	-1.7

1. The total may not add up due to rounding.

2. Includes trips taken in the Yukon, the Northwest Territories and Nunavut.

Source: Canadian Travel Survey.

Tabela 14 Cele podróży krajowych

Domestic trips by purpose and duration, 2004

	Total trips		Same-day trips		Overnight trips	
	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004
	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change
Total¹	175.1	1.6	86.4	0.6	88.7	2.7
Visit friends or relatives	62.9	2.3	28.1	1.1	34.7	3.4
Pleasure	67.6	0.2	30.1	-2.3	37.2	1.8
Personal and not stated	24.6	3.4	16.9	4.2	7.7	1.5
Business and conventions	20.1	2.5	11.1	0.3	9.0	5.3

1. The total may not add up due to rounding.

Source: Canadian Travel Survey.

Najczęstszym celem wyjazdów krajowych są wyjazdy dla przyjemności. Wyjazdów tego typu odnotowano w roku 2004 aż 67,6 milionów, z czego 30,1 milionów to wyjazdy jednodniowe, natomiast wyjazdów z przynajmniej jednym noclegiem było 37,2 milionów. Innymi celami wyjazdów wg ilości podróży są po kolei: wizyta u krewnych lub znajomych, powody prywatne i nieznane, biznesowe. Szczegółowe dane zawarte są w powyższej tabeli nr.14.

Tabela nr.15 przedstawia natomiast szczegółowo w jaki sposób turyści spędzają czas. Wyjeżdżający w celu czynnego spędzenia urlopu najczęściej wybierają spacer i piesze wycieczki bądź pływanie. Wyjeżdżający w innych celach najczęściej odwiedzają krewnych, znajomych, idą na zakupy bądź wybierają zwiedzanie odwiedzanego terenu. Zwiedzający najczęściej odwiedzają Parki Narodowe lub Prowincjonalne.

Tabela 15 Rodzaj spędzania czasu wg wyjazdów do różnych prowincji

Total domestic travel by activity participation and by province of destination, 2004⁹

	Province of destination										
	Canada ²	N.L.	P.E.I.	N.S.	N.B.	Que.	Ont.	Man.	Sask.	Alta.	B.C.
	thousands of person-trips										
Total travel	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Activity list (multiple counts)⁶											
Visit friends	53,024	1,047	246	2,122	1,259	13,667	19,715	2,020	2,504	5,223	5,199
Visit relatives	77,192	1,475	347	2,877	2,077	22,408	28,390	2,823	3,799	7,079	5,876
Shopping	61,401	1,591	419	2,898	2,226	14,275	21,928	2,452	3,105	6,283	6,184
Sightseeing	35,170	768	375	1,672	828	7,254	14,819	965	899	2,988	4,550
Attend a festival, fair or exhibition	7,775	153	93 ^E	374	212 ^E	2,071	2,996	254	220	623	772
Attend a cultural event (play, concert, etc.)	7,382	130	71 ^E	296	146	2,254	3,065	193	213	460	528
Attend an aboriginal/native cultural event	1,384	F	F	F	F	204 ^E	481	60 ^E	81 ^E	118 ^E	303
Attend a sports event	11,982	190	92	626	386	2,419	4,240	500	634	1,414	1,473
Visit a museum or art gallery	8,176	192	120 ^E	383	167 ^E	2,363	2,780	216	243	592	1,083
Visit a zoo, aquarium, botanical garden	5,284	57 ^E	F	131	219 ^E	1,591	1,839	103 ^E	51 ^E	511	745
Visit a theme or amusement park	5,285	45 ^E	138 ^E	135	244	1,350	2,059	F	58 ^E	663	492 ^E
Visit a national or provincial park	13,588	300	214	497	261	2,702	4,356	691	441	2,031	2,058
Visit an historic site	9,526	306	159	660	231	2,368	3,442	258	181	776	1,109
Go to a bar or nightclub	16,805	319	93 ^E	677	348	4,710	6,464	388	529	1,527	1,721
Go to a casino	5,570	F	F	258	F	957	3,142	119	233	337	489
Take a cruise or boat trip	3,694	99 ^E	F	146 ^E	105 ^E	598	1,573	F	71 ^E	F	844
Participation in sports/outdoor activity⁶	49,297	577	329	1,535	971	15,650	17,305	1,700	1,424	4,434	5,332
Swimming	12,240	132	147 ^E	320	239	2,980	5,413	466	321	644	1,569
Boating (motor, sail, kayak, canoe, other)	8,234	69	F	178 ^E	124 ^E	2,417	3,678	259 ^E	250	340 ^E	877
Other water-based activities	2,540	F	F	51 ^E	F	707 ^E	1,122	F	F	F	336 ^E
Golfing	4,220	F	62 ^E	167	F	777	1,683	232	208	321	637
Hunting	1,024	F	..	F	F	377 ^E	287 ^E	F	F	F	F
Fishing	6,416	55 ^E	F	F	64 ^E	1,707	2,979	319	218	341 ^E	660
Bird or wildlife viewing	3,526	30 ^E	F	72 ^E	F	1,342	1,233	F	51 ^E	238 ^E	332
Cross-country skiing	1,018	F	F	F	F	571 ^E	204 ^E	F	F	F	F
Downhill skiing	3,794	18 ^E	..	F	F	1,566	768 ^E	F	F	723 ^E	561
Snowmobiling	1,179	F	..	F	F	465	469 ^E	F	F	F	F
Walking or hiking	21,818	296	175	641	448	7,453	7,472	694	432	1,782	2,401
Cycling	4,773	F	F	95 ^E	76 ^E	2,200	1,203	195 ^E	90 ^E	270 ^E	598
Other sports or outdoor activities	13,416	140	93 ^E	476	328	4,484	4,447	512	548	1,330	1,053

See footnote(s) at beginning of statistical tables.

Najwięcej podróży jednodniowych, bądź też kilkudniowych Kanadyjczycy odbywają samochodami. Przebywają nimi dziennie średnio 314 kilometrów. Na dalsze podróże Kanadyjczycy preferują samolot. To właśnie samolot znajduje się na drugim miejscu listy wskazującej na najczęściej wykorzystywane środki transportu podczas podróży krajowych. Kolejne miejsca zajmują odpowiednio autobus, pociąg i statek (Tabela nr.16). Podczas wyjazdów jednodniowych jednak podróże autobusem są częstsze niż samolotem.

Tabela 16 Wyjazdy krajowe z podziałem wg środków transportu

Proportion of domestic trips by duration and average distance travelled in overnight trips, by mode of transportation, 2004

	Total trips		Same-day trips		Overnight trips		Average distance-overnight trips
	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	2004	2003 to 2004	
	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change	millions of person-trips	% change	km
Total¹	175.1	1.6	86.4	0.6	88.7	2.7	421
Car	160.8	1.6	83.0	0.3	77.8	3.0	314
Plane	7.0	5.7	0.7	12.5	6.3	5.0	1,753
Bus	4.6	3.0	1.8	10.6	2.7	-1.4	388
Train	1.3	17.3	0.4	102.9	0.9	1.5	500
Boat	0.5	-9.1	0.1	-56.1	0.5	3.5	177

1. The total includes "Other" and "Not stated".

Source: Canadian Travel Survey.

Najwięcej nocy, bo aż 137,8 miliona turyści spędzili u krewnych bądź znajomych. Najczęściej wybierany rodzaj zakwaterowania zbiorowego to hotele, w nich turyści spędzili w roku 2004 – 43,7 milionów nocy. Na drugim miejscu znalazły się kempingi, następnie motele, domki i chaty, ośrodki wypoczynkowe i na ostatnim miejscu domki myśliwskie i rybackie chaty. 37 milionów nocy turyści spędzili w prywatnych domkach letniskowych.

Tabela 17 Rodzaj zakwaterowania podczas podróży krajowych

Distribution of nights and average length of stay by type of accommodation, 2004

	Visits-nights		Distribution of nights percent	Average number of nights
	2004	2003 to 2004		
	millions	% change		
Total¹	282.8	2.0	100.0	3.1
Commercial accommodation				
Hotel	43.7	4.2	15.4	2.6
Motel	10.8	-5.3	3.8	2.9
Bed and breakfast	2.6	-7.6	0.9	3.7
Hunting and fishing lodge	1.4	34.9	0.5	4.0
Resort	2.6	-5.9	0.9	4.4
Camping or trailer park	28.3	-1.6	10.0	4.3
Commercial cottage and cabin	7.2	6.9	2.6	4.9
Private accommodation				
Home of friends or relatives	137.8	2.2	48.7	3.2
Private cottage or vacation home	37.0	5.3	13.1	3.5

1. The total includes "Other" and "Not stated".

Source: Canadian Travel Survey.

Rozdział VI Profile turystów

Najczęściej podróżują Kanadyjki powyżej 15 roku życia, jest ich 78,465 tysięcy, mężczyźni natomiast o prawie 9,000 tysięcy mniej. Jeśli chodzi o stan cywilny to najczęściej podróżują ludzie pozostający w związku małżeńskim lub żyjący w konkubinacie. Na drugim miejscu plasują się single wraz ze swoimi dziećmi, następnie żyjący w separacji lub rozwiedzeni. Najrzadziej w podróż wyruszają wdowy i wdowcy.

Biorąc pod uwagę status materialny, nie ma w wynikach badań nic zaskakującego. Najwięcej podróżują ludzie zarabiający najwięcej czyli 80 000 dolarów rocznie i więcej. Gdy przyjrzymy się dalej tym badaniom, zobaczymy, że następni w klasyfikacji są ludzie zarabiający od 20 000 do 39 000 dolarów rocznie, następnie \$40 000 - \$59 000, później \$60 000 - \$79 000, po nich zaraz Kanadyjczycy zarabiający rocznie poniżej 20 000 dolarów.

Następnym zbadanych kryterium był wiek. W tej kwestii bezkonkurencyjni są Kanadyjczycy w wieku od 45 do 54 lat, tuż za nimi są nieco młodsi 35-44 lat.

Jeśli chodzi o wykształcenie turystów stawiających na wyjazdy krajowe, to najczęściej deklarowane to wykształcenie wyższe, w stopniu uniwersyteckim. Później kolejno: turyści poniżej 15 roku życia, ludzie z wykształceniem średnim, następnie ponad podstawowym, licencjackim, podstawowym. W kategorii zawodów natomiast najczęściej podróżują ludzie ze stanowisk menedżerskich.

Cechy turysty, które wyrusza w podróż po kraju najczęściej:

1. Będący w związku małżeńskim, lub żyjący w konkubinacie.
2. Zarabiający rocznie 80 000 dolarów lub więcej.
3. Mający od 45 do 54 lat.
4. Posiadający wykształcenie wyższe.
5. Pracujący na stanowisku menedżerskim.

Według danych statystycznych z roku 2004, tak właśnie wygląda profil Kanadyjczyka podróżującego po swoim kraju. Dokładne dane przedstawia poniższa tabela nr.18.

Tabela 18 Wszystkie podróże krajowe wg profilu turystów i odwiedzanych prowincji w 2004 roku

Total domestic travel by traveller characteristics and by province of destination, 2004⁹

	Province of destination										
	Canada ²	N.L.	P.E.I.	N.S.	N.B.	Que.	Ont.	Man.	Sask.	Alta.	B.C.
	thousands of person-trips										
Total travel	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Same-day	86,425	1,587	344	3,971	2,908	24,034	33,266	3,184	3,804	7,190	6,131
Overnight	88,658	1,519	567	3,094	2,130	24,450	32,024	2,826	3,647	8,700	9,607
Total travel	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Non-resident	21,623	318	562	1,317	1,251	4,747	5,572	1,018	1,227	2,804	2,710
Intraprovincial	153,461	2,789	349	5,749	3,787	43,737	59,718	4,992	6,225	13,086	13,029
Sex	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Under 15	26,818	407	173	860	714	7,215	9,830	1,022	1,221	2,765	2,612
Male 15 and over	78,465	1,350	349	3,020	2,128	22,474	30,350	2,363	3,106	6,713	6,542
Female 15 and over	69,800	1,351	390	3,186	2,196	18,795	25,110	2,624	3,125	6,412	6,585
Marital status	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Married or common-law	98,064	1,954	487	4,213	2,936	26,634	36,566	3,443	4,368	8,681	8,714
Single, never married (including children)	62,426	926	335	2,222	1,648	17,765	23,365	2,092	2,482	5,956	5,623
Widowed	4,154	108	22 ^E	206	132	1,073	1,499	161	225	319	405
Separated or divorced	10,439	119	67 ^E	425	321	3,012	3,860	313	375	935	996
Household income level	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Not stated	43,639	764	299	1,648	1,262	11,285	16,188	1,606	2,005	4,507	4,073
Less than \$20,000	12,185	217	67 ^E	582	384	3,423	4,117	384	649	1,060	1,292
\$20,000 to \$39,999	28,179	660	105	1,420	959	9,063	8,801	1,136	1,239	2,226	2,559
\$40,000 to \$59,999	27,825	572	147	1,252	890	8,326	9,680	1,040	1,231	2,261	2,409
\$60,000 to \$79,999	23,625	435	113	994	615	6,813	9,042	739	819	2,079	1,950
\$80,000 and over	39,629	459	180	1,169	927	9,575	17,462	1,104	1,508	3,758	3,456

Age	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Under 15	26,818	407	173	860	714	7,215	9,830	1,022	1,221	2,765	2,612
15 to 19 years	9,761	173	53 ^E	403	292	2,545	3,743	406	447	1,040	655
20 to 24	12,719	135	40 ^E	456	269	3,987	4,652	345	510	1,140	1,180
25 to 34	26,525	475	138 ^E	915	787	7,932	9,722	768	1,008	2,595	2,180
35 to 44	30,691	545	173	1,222	982	8,802	11,039	967	1,205	2,872	2,874
45 to 54	31,647	666	176	1,564	891	8,573	11,676	1,070	1,434	2,605	2,951
55 to 64	22,035	456	106	978	688	5,805	8,634	809	840	1,770	1,920
65 years and over	14,888	250	52	667	415	3,625	5,994	622	787	1,102	1,367
Educational attainment	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Not stated/under 15	26,818	407	173	860	714	7,215	9,830	1,022	1,221	2,765	2,612
0 to 8 years	5,030	157	38 ^E	199	166	2,161	1,294	192	258	299	262
Some secondary education	16,290	373	74	850	461	4,017	5,879	808	955	1,643	1,220
High school diploma	23,975	389	113 ^E	939	812	5,265	9,198	995	1,313	2,492	2,448
Some postsecondary	13,735	230	78 ^E	533	323	3,365	5,214	430	539	1,400	1,606
Postsecondary certificate/diploma	51,479	1,147	271	2,150	1,510	15,900	17,885	1,513	2,024	4,407	4,628
University degree	37,756	405	164	1,536	1,052	10,559	15,990	1,049	1,142	2,883	2,964
Type of occupation	175,084	3,107	911	7,066	5,038	48,484	65,290	6,009	7,451	15,890	15,738
Managerial and other professional	57,308	809	314	2,184	1,592	16,606	22,301	1,752	2,068	4,993	4,655
Clerical/Sales/Service	35,473	605	197	1,554	1,125	9,861	12,758	1,168	1,423	3,219	3,558
Primary occupations	4,910	200	52	228	162	720	1,148	370	724	901	403
Manufacturing/Construction/Transport	20,034	369	60 ^E	690	503	5,796	7,783	618	701	1,774	1,713
Never worked/none of the above	57,357	1,124	288	2,409	1,657	15,501	21,301	2,102	2,536	5,003	5,410

See footnote(s) at beginning of statistical tables.

Rozdział VII Branża turystyczna

Tabela 19 Zatrudnienie w branży turystycznej w tysiącach

		CANSIM	2005 IV	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV	2006	2007
1	Transportation <i>Transport</i>	V81660	78.8 0.0	78.5 -0.3	78.7 0.2	80.0 1.7	80.6 0.7	80.9 0.4	82.3 1.8	83.1 0.9	84.3 1.5	79.4 1.1	82.6 4.0
2	Air transportation <i>Transport aérien</i>	V81661	51.5 -0.4	50.9 -1.1	51.0 0.2	52.1 2.1	52.3 0.3	53.1 1.6	54.5 2.7	54.6 0.1	56.1 2.8	51.6 0.3	54.6 5.9
3	Railway transportation <i>Transport ferroviaire</i>	V81662	2.6 4.4	2.5 -4.6	2.5 1.6	2.5 -2.4	2.4 -0.8	2.4 0.0	2.3 -5.3	2.3 -0.7	2.5 10.5	2.5 -2.0	2.4 -3.2
4	Water transportation <i>Transport par eau</i>	V81663	1.7 0.6	1.7 -2.3	1.6 -2.4	1.7 3.0	1.7 -0.6	1.8 5.4	1.8 1.3	1.7 -2.6	1.8 2.2	1.7 -1.8	1.8 6.0
5	Bus transportation <i>Transport par autobus</i>	V81664	9.9 1.3	10.0 0.9	9.8 -1.8	9.8 0.0	10.0 1.9	9.6 -3.7	9.3 -2.8	9.4 0.2	9.2 -1.8	9.9 1.3	9.4 -5.1
6	Other transportation industries <i>Autres industries du transport</i>	V19458060	13.1 -0.1	13.5 3.0	13.7 1.5	14.0 2.0	14.2 1.6	14.0 -1.7	14.3 2.6	15.1 5.0	14.7 -2.6	13.9 4.9	14.5 4.7
7	Accommodation <i>Hébergement</i>	V81667	161.9 -0.2	162.4 0.3	164.6 1.3	163.8 -0.5	164.7 0.6	165.9 0.7	167.2 0.8	169.0 1.1	170.4 0.8	163.9 1.1	168.1 2.6
8	Food and beverage services <i>Restauration</i>	V81668	145.3 -0.4	148.5 2.2	148.8 0.2	151.8 2.0	155.2 2.2	156.3 0.7	157.6 0.8	160.3 1.8	159.1 -0.8	151.1 3.4	158.3 4.8

9	Other tourism industries <i>Autres industries touristiques</i>	V81669	113.4 0.2	114.5 1.0	114.7 0.2	114.8 0.1	114.9 0.1	113.8 -1.0	114.0 0.2	115.1 1.0	120.5 4.6	114.7 1.5	115.8 1.0
10	Recreation and entertainment <i>Loisirs et divertissements</i>	V81670	68.2 -0.4	69.7 2.2	70.1 0.5	70.8 1.1	70.9 0.0	71.0 0.2	70.3 -1.0	70.3 -0.0	72.3 2.8	70.4 2.5	71.0 0.9
11	Travel services <i>Services de voyages</i>	V81671	45.2 1.1	44.8 -0.8	44.7 -0.3	44.0 -1.6	44.1 0.2	42.8 -2.8	43.7 2.0	44.8 2.6	48.2 7.5	44.4 -0.0	44.9 1.1
12	Total tourism industries <i>Total des industries touristiques</i>	V81659	499.4 -0.1	504.0 0.9	506.8 0.5	510.3 0.7	515.4 1.0	516.9 0.3	521.1 0.8	527.5 1.2	534.3 1.3	509.1 1.9	524.9 3.1
13	Other industries <i>Autres industries</i>	V81672	122.2 0.1	122.4 0.2	124.1 1.4	124.8 0.5	126.9 1.7	128.2 1.0	128.4 0.2	129.8 1.1	130.2 0.3	124.6 2.2	129.2 3.7
14	Tourism activities <i>Activités touristiques</i>	V81658	621.6 -0.1	626.4 0.8	630.9 0.7	635.1 0.7	642.3 1.1	645.1 0.4	649.5 0.7	657.3 1.2	664.5 1.1	633.7 1.9	654.1 3.2

W roku 2007 w branży turystycznej Kanady zatrudnione było 524,9 tysiące osób (Tabela nr.19), z czego w transporcie 82,6 tysiące, w bazie noclegowej 168,1 tysięcy, bazie gastronomicznej 158,3 tysięcy, w rekreacji 71 tysięcy, w usługach 44,9 tysiące. Jak widać z wyników badań kanadyjskiego urzędu statystycznego najwięcej ludzi zatrudnionych w turystyce gwarantuje turystom zakwaterowanie. Kolejnym sektorem turystycznym, w którym znalazło zatrudnienie dużo osób jest sektor gastronomii. Najmniej osób pracujących odnotowano w transporcie a konkretniej, w transporcie wodnym.

Rozdział VIII Znaczenie rynku kanadyjskiego dla Polski

W roku 2007 do Polski przyjechało 78 tysięcy Kanadyjczyków. Najczęściej odwiedzali Polskę w miesiącach sezonu letniego. Najwięcej turystów z Kanady zanotowano w lipcu i było ich aż 12,7 tysięcy, co stanowi 16,3% ogółu Kanadyjczyków, którzy odwiedzili Polskę w roku 2007 (Tabela nr.20). Turyści z za morza przyjeżdżali do Polski głównie w celu uprawiania typowej turystyki. Zainteresowani tego typu wyjazdami to ok. 52% (Wykres nr.6) ogółu turystów z głównych krajów zamorskich, do których zaliczamy KANADĘ, Stany Zjednoczone, Koreę, Japonię oraz Australię. Innymi celami przyjazdów turystów zamorskich były cele służbowe, tych wyjazdów zanotowano ponad 20%. Stosunkowo dużo bo ok. 19% turystów deklarowało przyjazd do Polski w celu odwiedzin krewnych bądź znajomych. W tym miejscu jednak następuje pewne przekłamanie, z powodu udziału w tej grupie badanych Amerykanów, to oni najczęściej podróżują do Polski w celu odwiedzenia swoich krewnych, natomiast reszta krajów ma tutaj niewielki swój udział.

Biorąc pod uwagę sposób przyjazdów turystów z krajów zamorskich (Wykres nr.7) większość z nich wybierała przyjazdy zorganizowane samodzielnie, bez udziału biur podróży i ośrodków rezerwacji. Aż 60% ogółu turystów zamorskich wybrało właśnie ten sposób podróżowania. Znacznie mniej, bo ok. 22% wcześniej skorzystało z rezerwacji. Reszta turystów skorzystała z pakietów lub ich części.

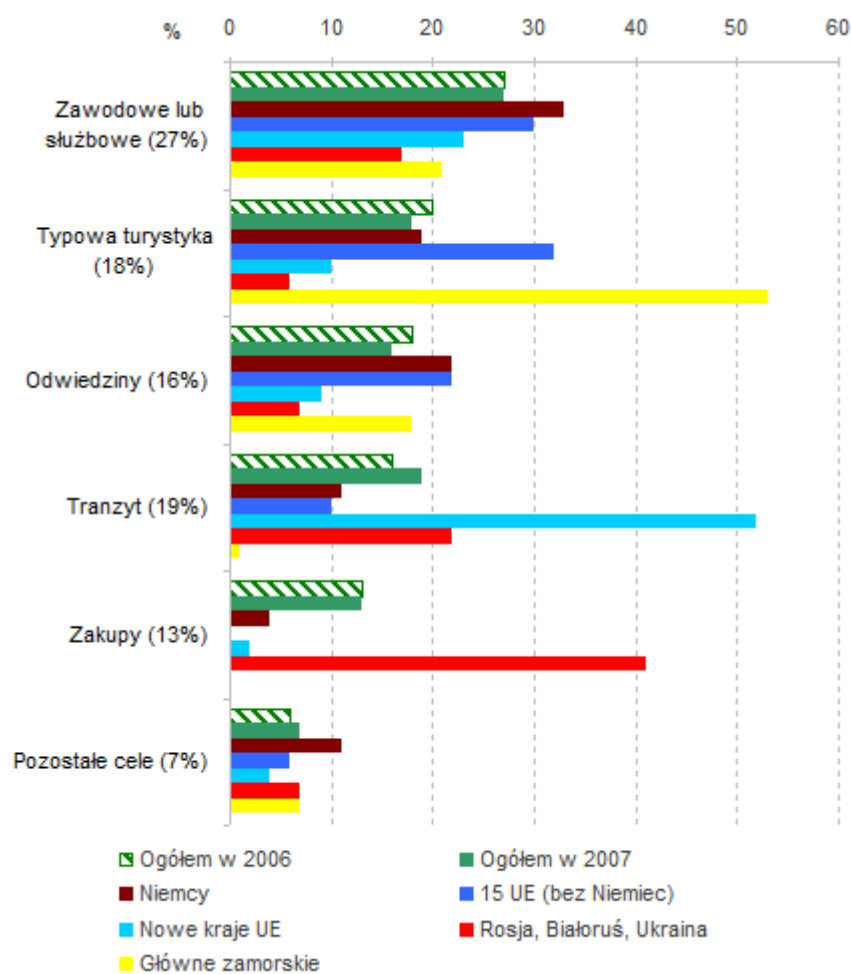
Turyści z tych krajów (KANADA, USA, Korea, Japonia, Australii) najczęściej odwiedzali Polskę na okres od dwóch do czterech dni (Wykres nr.8) – 45% przyjazdów, 30% to przyjezdni, którzy w Polsce skorzystali z 4 do 7 noclegów. Pozostała część zostawała na znacznie dłuższy okres czasu i korzystali z 8-28 noclegów.

Tabela 20 Liczba przyjazdów do Polski w roku 2007 z podziałem na miesiące

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>X</i>	<i>XI</i>	<i>XII</i>	<i>Razem</i>
Kanada	2,2	2,2	3,1	5,3	8,6	11,1	12,7	9,4	9,3	6,0	3,5	4,6	78,0

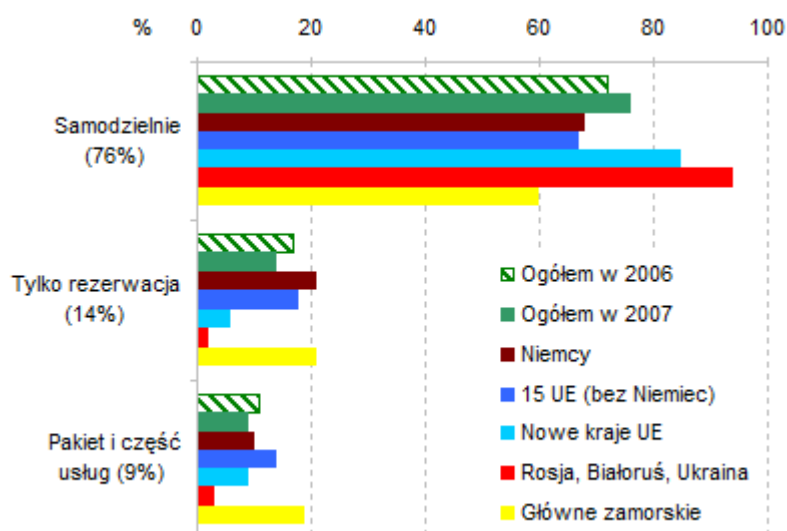
Źródło danych: badania Instytutu Turystyki w 2007 r

Wykres 6 Przyjazdy turystów do Polski wg podstawowych celów pobytu w 2007 roku

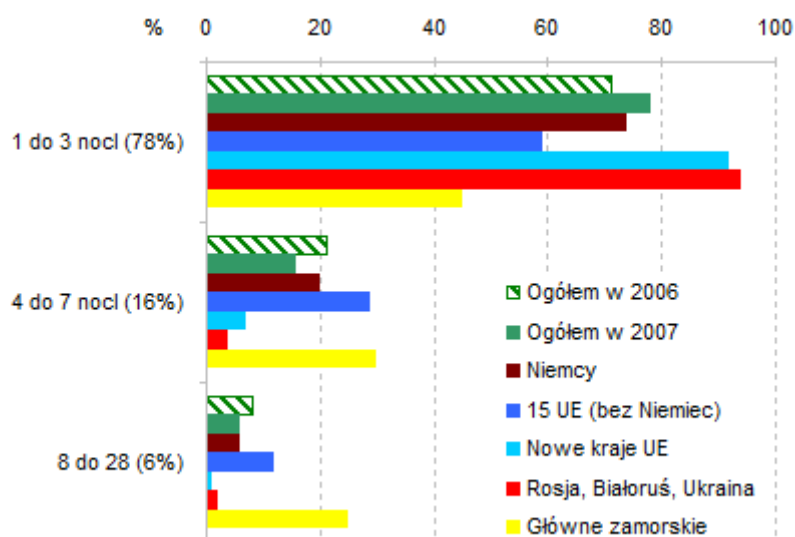
Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 r

Wykres 7 Organizacja przyjazdów do Polski w 2007 roku

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 r.

Wykres 8 Długość pobytu w Polsce w %

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 r.

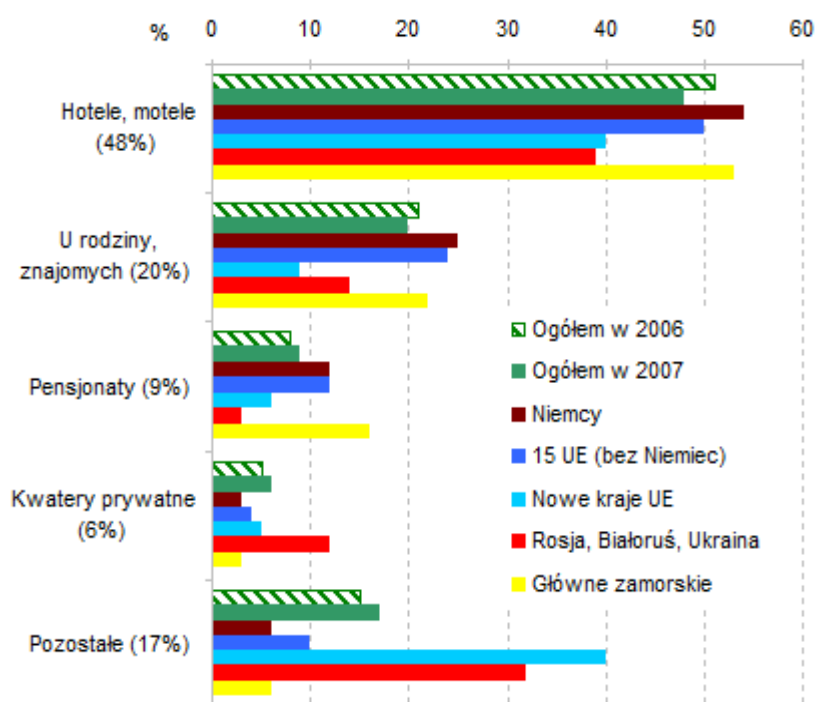
Liczba Kanadyjczyków korzystających z zakwaterowania zbiorowego osiągnęła w roku 2006 22,4 tysiące (Tabela nr.21). Jest to rekordowa liczba zakwaterowań Kanadyjczyków w Polskich obiektach. Liczba osób korzystających z obiektów zakwaterowania zbiorowego skutecznie rośnie od roku 2003. Turyści z krajów zamorskich wybierają najczęściej zakwaterowanie w hotelach i motelach – 54% ogółu, następnie noclegi u rodziny i znajomych oraz w pensjonatach – odpowiednio 22% i 16% (Wykres nr.9).

Tabela 21 Liczba Kanadyjczyków korzystających z zakwaterowania zbiorowego w Polsce w latach 2000-2006 (w tys.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kanada	17,7	13,2	16,1	14,7	19,7	22,1	22,4

Źródło danych: GUS

Wykres 9 Główne miejsca noclegów w %

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 r.

Turystów z krajów zamorskich najbardziej interesują w Polsce miejsca historyczne i kulturowe, oraz największe miasta (Tabela nr.22). Miejsca historyczne odwiedza aż 60% ogółu turystów zza morza, natomiast największe miasta 20% turystów. Turyści z tych krajów nie okazują zainteresowania naszymi centrami aktywnego wypoczynku. Najczęściej krytykują koszty turystyki w Polsce, aż 34% badanych. Nie podoba im się również bezpieczeństwo, stan sanitarny oraz dojazdy. Wszystkie te rzeczy krytykuje ok. 20% badanych obywateli krajów zamorskich odwiedzających Polskę. Szczegółowe dane zawiera tabela nr.23.

Tabela 22 Rodzaj odwiedzanych atrakcji w 2006 roku (Kraje zamorskie)

Odwiedzane atrakcje (udział w %)	
Największe miasta	20
Miasta średniej wielkości	12
Miejsca historyczne i kulturowe	60
Kurorty	2
Centra aktywnego wypoczynku	0
Atrakcje przyrodnicze	6

Źródło danych: POT

Tabela 23 Uwagi krytyczne (udział w %) w 2006 roku (Kraje zamorskie)

Uwagi krytyczne dla Polski od Kanadyjczyków (udział w %)	
Koszty	34
Dojazd	20
Organizacja podróży lub pobytu	5
Brak atrakcji turystycznych	0
Brak informacji	17
Niski standard usług	4
Stan sanitarny	21
Bezpieczeństwo	22
Inne	4

Źródło danych: POT

Polska gospodarka na przyjazdach Kanadyjczyków do Polski uzyskała w 2006 roku dochód 35 milionów dolarów amerykańskich. Natomiast jeden Kanadyjczyk wydawał w Polsce średnio 548 dolarów, co przedstawia tabela nr.24.

Tabela 24 Przychody z turystów kanadyjskich w Polsce i wydatki/1 Kanadyjczyka w Polsce

	Przychody w Polsce (mln USD)	Wydatki w Polsce na 1 turystę (USD)
Kanada	35	548

Źródło danych: POT

Rozdział IX Podsumowanie

W drugiej już edycji rankingu Anholt-GMI Nation Brand Index badano wartość marki 25 krajów rozwiniętych i rozwijających się. Badania przeprowadzone zostały na podstawie 10 tys. ankiet, które wypełnione zostały przez mieszkańców 10 krajów: Kanady, Chin, Danii, Francji, Niemiec, Indii, Japonii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii i USA. Ankietowani ocenili percepcje kultury, polityki, handlu, potencjału inwestycyjnego, atrakcyjności dla turystów i postrzeganie mieszkańców. Pierwsze miejsce w rankingu przyznano Australii, na kolejnych uplasowała się Kanada, Szwajcaria, Wielka Brytania i Szwecja. Wyniki tego rankingu wskazują, iż turystyka w Kanadzie rozwija się, a sama Kanada jest chętnie odwiedzanym krajem jednak przedstawiciele największej kanadyjskiej organizacji turystycznej - The Tourism Industry Association of Canada (TIAC) twierdzą, że środki przeznaczane przez rząd na turystykę są "rażąco nieadekwatne do potrzeb", dlatego kraj jest słabo promowany. W Kanadzie przeznaczono w roku 2004 na turystykę 83 miliony dolarów, przedstawiciele branży chcieliby budżetu o 25 milionów dolarów większego.

Kanadyjczycy podróżują dość dużo. Na jednego mieszkańca przypada średnio w roku 6,5 podróży - to dobry wynik. Obywatele Kanady jednak znacznie chętnie zwiedzają swój kraj, niż wyjeżdżają za granicę. Jeśli jednak wybierają się poza Kanadę najczęściej kierują się do Stanów Zjednoczonych.

Kanada znajduje się także w czołówce światowej krajów o największych dochodach z turystyki zagranicznej, i notuje bardzo dużo przyjazdów turystów spoza granic swojego kraju. W obu tych kategoriach plasuje się na 12 miejscu w światowym rankingu, natomiast 8 miejsce należy się Kanadzie jeśli weźmiemy pod uwagę wydatki turystów na wyjazdy zagraniczne.

Podsumowując Kanada jest krajem rozwijającym się turystycznie, atrakcyjnym, lecz mało promowanym. W Kanadzie każdy znajdzie coś dla siebie – są góry, jest woda, słońce i śnieg. Polecam więc wyjazd za ocean i odwiedzenie tego czarującego kraju.

Mini słownik angielsko – polski (do tabel i wykresów)

A

Aboriginal – aborygeńskie
Accommodation - zakwaterowanie
Age – wiek
Air - powietrze
Art gallery – galeria sztuki
Attend – uczęszczać, chodzić
Average - średnia

B

Bed – łóżko
Beverage - napój
Bird - ptak
Boat – łódź, statek
Boating – podróż łodzią, statkiem
Botanical garden – ogród botaniczny
Breakfast - śniadanie
Bus - autobus
Business – biznes (tu w znaczeniu cele biznesowe)

C

Cabin - chata
Camping - kemping
Car - samochód
Change – zmiana
Common-law - konkubinat
Convention – zjazd, konwencja
Cottage - domek
Cross-country skiing – narciarstwo biegowe
Cruise – rejs statkiem, promem
Cultural event – wydarzenia kulturalne
Cycling – jazda na rowerze

D

Divorced - rozwiedzeni
Domestic – krajowe (podróże)
Downhill skiing – narciarstwo zjazdowe

E

Employment - zatrudnienie
Exhibition – wystawa, pokaz
Expenses - wydatki

F

Fair - targ
Festival - festiwal
Fishing – łowienie ryb

Food - jedzenie
Foreign – obcy, zagraniczny
Friends - przyjaciele

G

Golfing – grać w golfa

H

High school diploma – średnie wykształcenie
Hiking – piesza wędrówka
Historic site – strona historyczna
Holiday - wakacje
Hunting lodge – chata myśliwska

I

Industries - gospodarka
Intraprovidencial – wewnątrz prowincjonalna
Interprovidencial – między prowincjonalna

L

Less - poniżej
Lodge - chata

M

Men – mężczyzna
Merried – związki małżeńskie
Museum - muzeum

N

Native cultural event – wydarzenia kulturowe ojczyście
Never - nigdy
Night – noc
Non of the above – żadne z powyższych
Not stated – nie podane

O

Other - inne
Outside – poza (granicami)
Over - powyżej
Overnight trips – podróże z noclegiem
Overseas countries – kraje zagraniczne

P

Per 1000 – (dane podane) w 1000
Personal - osobiste
Plane - samolot
Pleasure – przyjemność
Postsecondary – licencjackie wykształcenie
Proportion - ilość

R

Railway - kolej

Recreation - rekreacja

Relatives – krewni

Residents - obywatele

Resort – dom wypoczynkowy

S

Same-day trips – jednodniowe wycieczki

Secondary education – ponad podstawowe wykształcenie

Separated – w separacji

Shopping - zakupy

Sightseeing – zwiedzanie

Single - samotni

Spending - wydatki

Swimming - pływanie

T

Theme or amusement park – park tematyczny i park rozrywki

Transportation - transport

Train - pociąg

Trip – wycieczka, podróż

U

Under – poniżej

University degree – stopień uniwersytecki

V

Viewing - obserwowanie

Visiting – wizyta, odwiedziny

W

Walking – spacerowanie

Water - woda

Water-based activities – sporty wodne

Widowed – wdowy/wdowcy

Wildlife – dzikie życie

Women – kobieta

Y

Year – rok

BIBLIOGRAFIA:

1. www.tur-info.pl
2. www.pot.gov.pl
3. www.gus.pl
4. www.intur.com.pl
5. www.lotnisko-chopina.pl
6. www.statcan.ca
7. www.corporate.canada.travel
8. www.world-tourism.org
9. www.nationmaster.com
10. www.tradingeconomics.com
11. www.swivel.com
12. www.worldaerodata.com

SPIS TREŚCI:

Rozdział I Ogólne informacje o Kanadzie i jej mieszkańcach	2
Rozdział III Dostępność komunikacyjna	15
Rozdział IV Rynek recepcji turystycznej	19
Rozdział V Rynek emisji turystycznej	24
Rozdział VI Profile turystów	33
Rozdział VII Branża turystyczna.....	36
Rozdział VIII Znaczenie rynku kanadyjskiego dla Polski.....	38
Rozdział IX Podsumowanie	43
Mini słownik angielsko – polski (do tabel i wykresów)	44